

FÆLLES PRESSEMEDDELELSE

Esbjerg, Helsingør, Rebild, Langeland, Middelfart, Viborg og Holbæk Kommuner

Fra central styring til kommunal facilitering

Frihedsforsøgene i syv udvalgte kommuner og på tre velfærdsområder er nu halvvejs. Kommunerne har samlet syv erkendelser fra arbejdet. En vigtig pointe er, at det kommunale fællesskab og sammenhængende opgaveløsning for og sammen med borgerne er afgørende for at lykkes med friheden

I sommeren 2021 begyndte et storstilet frihedsforsøg i syv udvalgte danske kommuner. På ældre-, børne- og skoleområdet indgik regeringen velfærdsaftaler med de syv forsøgskommuner, som gav hidtil uset frihed til at finde nye måder at løse deres opgaver.

Syv erkendelser

Forsøgene løber i tre år, og her halvvejs inde er det værd at gøre status. Forskningsinstituttet VIVE har allerede bebudet en midtvejsrapport, der med sikkerhed vil give værdifulde indsigter til de deltagende kommuner og resten af landet.

De syv kommuner har imidlertid også selv taget initiativ til at kondensere det seneste halvandet års intensive arbejde. Det er blevet til syv erkendelser, som vedhæftes denne pressemeddelelse.

En overordnet pointe er, at succes med frihed kræver, at den tilpasses lokale forhold, at fællesskabet yder rygdækning, og at ledelsen på alle niveauer - fra kommunalbestyrelse til driftsleder - både sætter retning og faciliterer medarbejdernes mestring af dilemmaer. Med andre ord er det en forudsætning for succes, at friheden indgår i den sammenhængende kommunale opgaveløsning og struktur.

Frihed er en succes

Generelt er oplevelsen i kommunerne, at friheden har gjort det nemmere at tage udgangspunkt i de enkelte borgere og sætte dem i centrum, at medarbejdernes faglighed er kommet mere i spil, og at friheden har sluppet en masse energi og arbejdsglæde løs hos dem. Friheden har med andre ord været en succes.

Frihed til

Men kommunerne har også måttet tænke sig godt om. Centralt i kommunernes erkendelser står blandt andet, at der ikke udelukkende kan være fokus på **frihed fra** den ene eller den anden paragraf, lov eller retningslinje. Det er ellers ofte sådan, frihed i en kommunal kontekst italesættes.

Erfaringen er i stedet, at fokus også bør være på en **frihed til** noget. Frihed til at tage ansvaret på sig for at skabe den rette kvalitet og værdi for borgerne. Frihed til at tænke nyt og stå på mål for det. Samt friheden til også at gentænke løsninger, hvis ikke de virker efter hensigten.

Det er først her, man for alvor skaber noget nyt til gavn for borgerne.

Frihed er krævende

Friheden er dog også krævende for den enkelte medarbejder eller det enkelte børnehus, plejehjem eller skole. Derfor stiller friheden også store krav til en form for ledelse, som ikke bare styrer efter retningslinjer

og løser problemer, men som først og fremmest faciliterer forandring og skaber tillid og opbakning til medarbejderne.

Erfaringen fra kommunerne er, at hele den kommunale struktur og et udpræget fokus på at løse opgaverne i forpligtende fællesskab har været afgørende for, at medarbejderne har følt den fornødne tillid og opbakning til arbejdet. Ledelse herunder i særdeleshed den politiske ledelse er blevet anderledes i de deltagende kommuner, men på ingen måde mindre vigtig.

Frihed er kommet for at blive

Efter halvandet år er den klare holdning i kommunerne, at friheden er kommet for at blive. Det er blevet en måde at arbejde med udviklingen af velfærden på. Derfor er håbet også, at friheden bliver en fast del af kommunernes arbejde udover de tre år.

I en udbredelse af friheden er det dog vigtigt at vide, at frisættelsen forudsætter, at den kommunale ledelse fra politiker til daglig leder får mulighed for at sætte retning og skabe rammer. Det gør, at medarbejderne dels tør sætte deres faglighed fuldt og helt i spil, og dels at man fortsat kan sikre de ganske mange helhedsløsninger, hvor borgere kræver indsatser fra forskellige opgaveområder i den kommunale struktur.

Kontakt

For yderligere information kontakt borgmestrene i de syv frihedskommuner:

Christina Krzyrosiak Hansen
Borgmester Holbæk Kommune, frisat på skoleområdet
Tlf.: 72 36 90 60
Mail: chhan@holb.dk

Jesper Frost Rasmussen
Borgmester Esbjerg Kommune, frisat på skoleområdet
Tlf.: 27 24 18 00
Mail: jesra@esbjerg.dk

Johannes Lundsryd Jensen
Borgmester Middelfart Kommune, frisat på ældreområdet
Tlf.: 25 28 41 42

Tonni Hansen
Borgmester Langeland Kommune, frisat på ældreområdet
Tlf.: 24 69 12 90
Mail: tonhan@langelandkommune.dk

Ulrik Wilbek
Borgmester Viborg Kommune, frisat på ældreområdet
Tlf.: 40 78 88 00
Mail: teamborgmester@viborg.dk

Jesper Greth
Borgmester Rebild Kommune, frisat på dagtilbudsområdet

Tlf.: 40 62 78 52
Mail: bjegr@rebuild.dk

Benedikte Kiær
Borgmester Helsingør Kommune, frisat på dagtilbudsområdet
Tlf.: 49 28 21 32.
Mail: borgmester@helsingor.dk